

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	DE LITERE
1.3 Departamentul	DE FILOLOGIE ȘI STUDII CULTURALE
1.4 Domeniul de studii	ȘTIINȚE UMANISTE ȘI ARTE; LIMBĂ ȘI LITERATURĂ
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	26.10

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	MITOLOGIE GENERALĂ		
2.2 Titularul de curs	Conf. univ. dr. DELIA SUIOGAN– delias.bm@gmail.com		
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Conf. univ. dr. DELIA RĂCHIȘAN - rcdelia@yahoo.com		
2.4 Anul de studiu	2.5 Semestrul	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categoriza formativă		DF
	Opționalitate		DO

3. Timpul total estimate

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	1	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	42	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	14	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										10
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										10
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										10
(d) Tutoriat										
(e) Examinări										3
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a)...3.7(f)))					33					
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)					75					
3.10 Numărul de credite					3					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului / proiectului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<i>Utilizarea aparatului conceptual și metodologic de bază al unei științe umaniste sau sociale și a mecanismelor de integrare a contribuțiilor diverselor discipline sociale și umaniste într-o abordare interdisciplinară, riguroasă logic și conceptual</i> <i>Explicarea prin contextualizare multiplă a faptelor culturale</i> <i>Operarea cu noțiuni, concepte specifice domeniului</i> <i>Explicarea unor concepte cheie în înțelegerea mitologiei</i> <i>Abordarea din diverse perspective interpretative a unor mituri precum și urmărirea lor în evoluție, apelându-se la metoda comparativă.</i> <i>Organizarea unor dezbateri, construirea unor studii de caz asupra mitologiei universale, dar și asupra mitologiei românești</i> <i>Aplicarea unor modele adecvate de cercetare și promovare a patrimoniului cultural</i>
Competențe transversale	• <i>Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare.</i> • <i>Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.</i> • <i>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue</i>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Realizarea unei introduceri în mitologia generală, prin interpretarea principalelor mituri și simboluri ale lumii antice, urmărindu-se modul de interferare a culturilor și modalitatea de evoluție a miturilor în teme și structuri de semnificație. Se propune și o analiză a relației dintre mitul arhaic și mitul modern la nivelul funcționalității, dar și la nivelul formelor de reprezentare. Realizarea unei introduceri în mitologia română
7.2 Obiectivele specifice	• Cunoașterea aprofundată a noțiunilor de: mit, mitologie, cultură, civilizație, religie, mentalitate, spațiu mitic, timp mitic etc. • Capacitatea de a distinge sistemele mitice ale lumii, a imaginarului arhetipal și a simbolisticii. • Cunoașterea particularităților de bază ale mitului ca imagine specifică a lumii. • Orientarea studenților spre cercetarea interdisciplinară. • Urmărirea fenomenului cultural în evoluție • Capacitatea de a formula conexiuni între diversele tipuri de mitologii. • Capacitatea de a analiza mitul din punct de vedere al narațiunii simbolice

8. Conținuturi

8.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Obiectivul și structura cursului. Cerințe. Bibliografie		în sala de curs și PE KB/ZOOM Curs hibrid interactiv expunere, demonstrație, dialog, problematizare, dezbateri; interpretare; studiu de caz; studiu comparativ; materiale audio și video	
2. Mit, magie, religie. Mit și mitologie. Mitologia – știință a miturilor			
3. Imaginarul arhetipal și simbolistica în mituri			
4. Caracteristicile și funcțiile mitului. Mituri particulare. Distanța mit-basm-legendă. Mitul originar. Miturile cosmogonice și escatologice			
5/6/7. Mituri și simboluri în: Mitologia indo-europeană Mitologia dacă Mitologia romană Mitologia greacă			

Mitologia egipteană Mitologia indiană Mitologia celtică Privire generală. Studii de caz			
8.1.2 Tematică dezbateri – teme complementare cursului. Studii de caz propuse studenților			
1. Zei și eroi. Privire comparativă (minim trei mitologii)			
2. Mituri cosmogonice. Miturile Creației. Privire comparativă (minim trei mitologii)			
3. Mitul labirintului. Călătorii și Călători în mitologie. Inițiere și sacrificii. Perspectivă comparativă (minim trei mitologii)			în sala de curs și online KB/ZOOM
4. Viața și moartea în perspectivă mitologică. Perspectivă comparativă (minim trei mitologii)			dezbateri; interpretare; studiu de caz; studiu comparativ
5. Mituri și simboluri în mitologia egipteană/indiană (la alegere)			
6. Mituri și simboluri în mitologia celtică/dacă (la alegere)			

Bibliografie

- Balaci, A., *Dicționar de mitologie greacă și romană*, București, 1992
- Bărbulescu M., *Interferențe spirituale în Dacia romană*, Cluj-Napoca, Dacia, 1984
- Belmonte, Marisa, Margarita Burgueno, *Dicționar de mitologie*, Editura ALL, 2013
- Berdan, Lucia, *Fețele destinului*, Editura Universității “Al. I. Cuza”, Iași, 1999
- Borbely, Șt., *De la Heracles la Eulen Spiegel, Eroicul*, Editura Dacia, Cluj – Napoca, 2001
- Braudel, F., *Gramatica civilizațiilor*, București, 1994
- Chamoux, Fr., *Civilizația greacă, vol 1-2*, București, 1985.
- Chamoux, Fr., *Civilizația elenistică, vol 1-2*, București, 1985.
- Coman, Mihai, *Introducere în tipologia culturală*, Editura Polirom, Iași, 2008
- Coman, Mihai, *Mitos și epos*, București, 1985
- Coman, Mihai, *Mitologie populară românească, I-II*, București, 1986, 1988
- Comte F., *Mitologiile lumii*, București, RAO, 2006
- Daniel, Constantin, *Pe urmele vechilor civilizații*, București, 1985
- Daniel, Constantin, *Cultura spirituală a Egiptului antic*, București, 1985
- Daniel, Constantin, *Arta egipteană și civilizațiile mediteraneene*, București, 1981
- Danielou, Jean, *Religiile lumii*, București, 1996
- Danilov Ilie, *Dicționar de mitologie slavă*, Editura Polirom, București, 2007
- Densusianu, Nicolae, *Dacia Preistorică*, Editura Arhetip, 2002
- Deshayes, J., *Civilizațiile vechiului Orient, vol 1-3*, București, 1976.
- Dumezil, G., *Zei suverani ai indo-europenilor*, București, 1997
- Dumezil, G., *Mit și epopee, I-II*, București, 1993
- Eliade, Mircea, *De la Zalmoxis la Gengis-Khan*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980
- Eliade, Mircea, *Eseuri*, Editura Științifică, București, 1991
- Eliade, Mircea, *Imagini și simboluri*, Humanitas, București, 1994
- Eliade, Mircea, *Insula lui Euthanasius*, Humanitas, București, 1993
- Eliade, Mircea, *Ioan P. Culianu, Dicționar al religiilor*, Humanitas, București, 1993
- Eliade, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase, vol. I, II, III*, Editura Științifică, București, 1991
- Eliade, Mircea, *Tratat de istoria religiilor*, Humanitas, București, 1992
- Eliade, Mircea, *Mitul eternei reînnoțiri*, Editura Univers enciclopedic, București, 1999
- Eliade, Mircea, *Morfologia religiilor*, Editura “Jurnalul literar”, ed. a II-a, 1993
- Evseev, Ivan, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Editura “Amarcord”, Timișoara, 1994
- Evseev, Ivan, *Enciclopedia semnelor și simbolurilor culturale*, Editura “Amarcord”, Timișoara, 1999
- Ferrari, A., *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Iași, 2003
- Fillozat, I., *Filosofiile Indiei*, Editura Humanitas, București, 1993

Gimbutaș, M., *Civilizație și cultură, București, 1988*
 Gaudin, PH. (coord.), *Marile religii, București, 1995*
 George, Sergiu Al., *Arhaic și universal, București, 1981*
 Ghinoiu I., *Mitologie română. Zeii pastorali*. București: Univers Enciclopedic , 2014
 Ghinoiu I., *Mitologie română. Dicționar*. București: Univers Enciclopedic , 2013
 Greimas Algirdas Julien, *Despre zei și despre oameni*, Editura Meridiane, București, 1997
 Gulianu, C. I., *Lumea culturii primitive, Editura Albatros, București, 1983*
 Gusdorf, Georges, *Mit și metafizică, Editura "Amarcord", Timișoara, 1996*
 Haudry, *Indoeuropenii, București, 1998*
 Husar, A., *Celți și germani în Dacia romană, Presa Universitară Clujeană, Cluj – Napoca, 1999*
 Ionescu Anca Irina, *Mitologia slavilor, Editura Lider, București, 2000*
 Kernbach, V., *Dicționar de mitologie generală, București, 1985*
 Lurker, M., *Divinități și simboluri vechi egiptene București, 1997*
 Mansuelli, G. A., *Civilizațiile Europei vechi, vol 1-2, București, 1978.*
 Marin , Constantin, *Filosofia indiană, Iași, 1994*
 Matei, Horia, *Civilizația Orientului antic, București, 1990*
 Matei, Horia, *Enciclopedia antichității, ed. II- a, București, 1996*
 Michele Mira Pons, *Mitologia celtică, Meteor Press, 2004*
 Noiville Florence, *Mitologia romană, Editura Meteor Press, București, 2006*
 Oieștenu, Andrei, *Mythos și Logos, București, 1997*
 Oieșteanu, Andrei, *Ordine și Haos. Mit și magie în cultura tradițională românească, Editura Polirom, Iași, 2004*
 Oldenberg, H., *India antică. Limba și religiile ei, București, 1995*
 Olteanu, Antoaneta, *Mitologie comparată, București, 1998*
 Olteanu Antoaneta, *Metamorfozele sacrului, București, 1998*
 Olteanu, Antoaneta, *Dicționar de mitologie. Demoni, duhuri, spirite, Editura Paideea, 2007*
 Otto, Walter, *Zeii Greciei, București, 1995*
 Paliga Sorin, *Mitologia slavilor, Editura Meteor Press, București, 2008*
 Paliga Sorin., Tudor Eugen S, *Lingvistica și Arheologia slavilor timpurii. O altă vedere de la Dunărea de Jos, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2009*
 Petre Zoe, Lițu Alexandra, Pavel Cătălin (coordonatori), *Dicționar de mitologie greco-romană, Editura Corint, București, 2001*
 Popa- Listeanu G., *Mitologia greco-romană, București, Vestela, 2008*
 Rachet, G., *Dicționar de civilizație egipteană, București, 1997*
 Suciș Sergiu, *Mic dicționar de mitologie greacă, București, Mediaș, Brașov, Constanța, 2010*
 Thilger, A., *Viața și nemurirea în viziunea greacă, Editura Univers Enciclopedie, București, 1995*
 Văduva, Ofelia, *Magia darului, Editura Enciclopedică, București, 1997*
 Văduva, Ofelia, *Pași spre sacru, Editura Enciclopedică, București, 1996*
 Vertemont, Jean, *Dicționar al mitologiilor indo-europene, Editura Amarcord, 2000*
 Vulcănescu, Romulus, *Mitologie română, Editura Academiei R.S.R., 1987*
 Vuh, Popol *Cartea maya a zorilor vieții, tradusă de Dennis Tedlock cu comentarii și glosar bazate pe cunoașterea limbii maya vechi și moderne, traducere din engleză de Lidia Ionescu, Ed. Humanitas, București, 2000*
 Zimmer, H., *Introducere în civilizația și arta indiană, București, 1983*
 Walter, Philippe, *Mitologie creștină, Editura Artemis, 2005*
 *** *Walhalla și Thule. Mituri și legende vechi germanice vol. I - II, Editura Minerva, București, 1977*
 ****Cartea egipteană a morților, traducere și note Maria Genescu, Editura "Sophia", Arad, 1993*
 ****Cartea mayașă a morților, scriere mayașă descifrată de Paul Arnold, traducere Carola Francisc, Editura "Antet", Oradea, 1996*
 ****Cartea tibetană a morților, traducere Horia Al. Căbuși, ediția a II-a, Editura "Sophia", Arad, 1994*

8.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Făpturi malefice feminine (Avestița, Baba Coja, Ciuma, Lenea, Moartea, Ielele)		online Dezbateri+brainstorming+prezentare power point	
2.Făpturi mitologice maligne (<i>Diavolul/Ucișă-l Crucea, Strigoii</i>)		Conversație euristică+diagrama Venn	
3.Zoomitologie a. Șarpele, Balaurul b. Lupul		Perspectivă comparativ-analitică+problematizare	

4.Făpturi de basm (<i>Făt-Frumos, Ilena Cosânzeana,, Calul năzdrăvan</i>)		Explozie stelară+ciorchinele+dezbateri
5.Lumea celestă (<i>Soarele, Luna, Stelele, Curcubeul</i>). Mîturi cosmogonice		Diagrama Venn+conversație euristică+arhivă foto
6.Făpturi antropomorfizate (<i>Blajinii, Spiridușii, Elfi, Moș Alexe-Moș Martin, Moș Crăciun-Crăciuneasa</i>)		Expunere+problematizare problematizare
7.Fitomitologie a. Simboluri fitomorfe cu chip uman. Mătrăguna-Iarba-fiarelor-Socul b. Simboluri fitomorfe cu rol taumaturgic Aiul-Leușteanul-Grăul.		

Bibliografie

- Bârlea, Ovidiu**, *Mică enciclopedie a poveștilor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976.
- Benoist, Luc**, *Semne, simboluri și mituri*, trad. Smaranda Bădiliță, București, Editura Humanitas, 1995.
- Chevalier, Jean; Gheerbrant, Alain**, *Dicționar de simboluri*, vol I-III, Ed. Artemis, București, 1995.
- Clébert, Paul**, *Bestiar fabulos*, Ed. Artemis-Cavallioti, București, 1995.
- Călinescu, G.**, *Estetica basmului*, Editura Pentru Literatură, București, 1965.
- Coman, Mihai**, *Bestiarul mitologic românesc*, Ed. Fundației Culturale, Romane, 1996.
- Coman, Mihai**, *Mitologie populară română*, Editura Minerva, 1986.
- Durand, Gilbert**, *Structurile antropologice ale imaginarului*, Editura Univers, București, 1977.
- Eliade, Mircea**, *De la Zalmoxis la Gengis-Han*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1980.
- Eretescu, Constantin**, *Folclor literar al românilor. O privire contemporană*, Editura Compania, București, 2004.
- Eliade, Mircea**, *Aspecte ale mitului*, Editura Univers, 1978.
- Eliade, Mircea**, *Mitul eternei reîntoarceri*, Univers Enciclopedic, București, 1999.
- Evseev, Ivan**, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Ed. Amarcord, Timișoara, 2001.
- Frazer, James**, *Creanga de aur*, vol I-V, Ed. Minerva, București, 1980.
- Gavriliuță, Nicu**, *Mentalități și ritualuri magico-religioase*, Polirom, Iași, 1998
- Gherman, Traian**, *Meteorologie populară*, Blaj, 1928
- Ghinoiu, Ion**, *Dicționar. Mitologie română*, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2013.
- Gorovei, Artur**, *Literatura populară*, vol. II, Ed. Minerva, București, 1985.
- Grimal, Pierre**, *Dicționar de mitologie greacă și romană*, Ed. Saeculum I. O., București, 2003.
- Ioniță, Maria**, *Cartea vâlvelor*, Ed. Dacia, Cluj, 1982.
- Mesnil, Marianne**, *Etnologul între șarpe și balaur*, București, Editura Paideia, 1997.
- Niculiță-Voronca, Elena**, *Datinile și credințele poporului român adunate și așezate în ordine mitologică*, Cernăuți, 1903.
- Noica, Constantin**, *Sentimentul românesc al ființei*, București, Editura Eminescu, 1978.
- Olinescu, Marcel**, *Mitologie românească*, Ed. Saeculum Vizual, București, 2004.
- Pamfilie, Tudor**, *Mitologia românească*, 3 vol., București 1916-1924.
- Pamfilie, Tudor**, *Cerul și podoabele lui*, Ed. Paideia, București, 2001.
- Propp, V.I.**, *Rădăcinile istorice ale basmului fantastic*, București, 1973.
- Propp, V.I.**, *Funcțiile personajelor*, în *Morfologia basmului*, trad. Radu Nicolau, București, Editura Univers, 1970, pp. 30-65.
- Răchișan, Delia-Anamaria**, *Mitologia românească și estetica artei tradiționale din Maramureș*, Editura Academiei Române, București, 2015.
- Răchișan**, *Formulele magice și antropologia vârstelor. Magia cuvântului în Maramureș*, București, Editura Academiei Române, 2013.
- Răchișan, Delia-Anamaria**, *Status-ul eroului în căutarea veșniciei și reîntoarcerea în lumea cu dor*, Simpozionul Național Constantin Noica, ediția a V-a: „Cum e cu puțință ceva nou”, coordonator: Alexandru Surdu, Ediție îngrijită de Ovidiu G. Gramași, Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2013.
- Răchișan, Delia-Anamaria; Mihaela-Munteanu Siserman**, *Conventional phrases in fairy tales - a comparative-contrastive (Romanian-French) analysis / Formulele basmului – analiză comparativ-contrastivă (română-franceză)*, în „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica” din Alba Iulia, vol. 17, tom 1, categoria B, indexată în Baza de Date Internațională CEEOL, <https://www.ceeol.com/search/journal-detail?id=511>, 2016, pp.115-126.
- Răchișan, Delia-Anamaria**, *The protagonists and functions of the fairy tale. The comparative-analytical perspective*, în *Studies on Literature, Discourse and Multicultural Dialogue*, Literature, Iulian Boldea (coord.), Arhipelag XXI Press, vol. 4, Tîrgu-Mureș, Mureș, 2016, pp. 61-68, <http://www.upm.ro/ldmd>.
- Reteganul, Ion-Pop**, *Povești ardelenesti*, București, Editura Minerva, 1986.

Roșianu, Nicolae, *Stereotipia basmului*, București, Editura Univers, 1973.
Săineanu, Lazăr, *Basmele române*, București, Editura Minerva, 1978.
Vulcănescu, Romulus, *Mitologie română*, București, Editura Academiei, 1972.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Se urmărește formarea unui spirit critic, a capacității de sinteză și de analiză, a unei atitudini specifice unui intelectual activ.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	folosirea limbajului de specialitate construcția argumentării	Realizarea unui portofoliu Realizarea unor studii de caz	30%
10.5 Seminar/Laborator	capacitate de analiză și sinteză construcția argumentării exprimare corectă orală și scrisă	Realizarea unor studii de caz Realizarea unei lucrări de specialitate Test	40%
		Examen scris	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Operarea cu concepte de specialitate			
Elaborarea unei lucrări scrise cu tema impusă de fișa disciplinei și de complexitate medie			

Data completării:	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
1.07. 2023	Curs	conf. univ. dr. Delia Suiogan	
	Aplicații	conf. univ. dr. Delia Răchișan	

Data avizării în Consiliul Departamentului de Filologie și Studii Culturale	Director Departamentul de Filologie și Studii Culturale
6.07.2023	Lect. univ. dr. Anamaria Fălăuș
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere	Decan
10.07.2023	Conf. univ. dr. Ioan Mircea Farcaș